

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 02/02/2022 13:39
Sayı: E-120.07-
GID 0959022
sof

7/52147
CKB

Sayı : E-54045643-610-3544225

Konu : Soru Önergesi (7/52147)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.10.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.887210 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Ednan ARSLAN'a ait 7/52147 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/52147) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: E7FB95EE-938D-4BE3-B237-56C1AF4922E0

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Tülin DURAK

Mali Hizmetler Uzmanı

Telefon No: (312) 258 85 97

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN EDNAN ARSLAN'A AİT 7/52147 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemiz yarı kurak bir iklime sahip olup, topografya ve iklim özellikleri bakımından farklı coğrafi bölgelere ayrıldığından bölgelerin yağış ve dolayısıyla akış rejiminde düzensizlikler gözlemlenmektedir. Düzenli yağış rejimi bulunmayan bölgelerde jeolojik ve topografik özellikler, teknik, ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlar dikkate alınarak akarsular üzerinde geliştirilen depolama tesisleri ile içme ve kullanma suyu temini, sulama suyu temini, enerji üretimi ihtiyacı karşılanmaktadır.

Ülkemizi oluşturan 25 havza için hazırlanan havza master planları ile her havza için su potansiyeli ile mevcut ve gelecekteki su ihtiyaçları ortaya koyularak havzalar arası su aktarım alternatiflerinden teknik, ekonomik, sosyal ve çevresel projeler açıdan uygun olanları hayata geçirilmektedir.

Bakanlığımız ve diğer kurumlar ile koordineli olarak su tasarrufunun sağlanmasına ile suyun etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasına yönelik sulama modelleri ile su potansiyeline göre uygun ürün deseni önerilmektedir. 2003 yılından itibaren sulama tesisleri planlanırken modern ve su tasarrufu sağlayan kapalı borulu şebeke sistemleri önerilmektedir. Ayrıca işletmede olan sulamalarda su kayıplarının önüne geçilerek suyun daha etkin ve verimli bir şekilde kullanılabilmesi, toprağın kalitesini etkileyen drenaj sorunlarının giderilebilmesi maksatlarıyla gerçekleştirilen yenileme projeleri ile klasik açık sistem sulama şebekeleri yerine modern kapalı sulama sistemlerinin kullanımı yaygınlaştırılmaktadır.

02.04.2021 tarihinde başlatılmış olan “Su Kaynaklarında İklim Değişikliğine Uyum Projesi” kapsamında “Yağmur suyu hasadı”, “gri suyun kullanımı” ve “su fiyatlandırması” faaliyetlerinin bölgelere ve çalışma alanlarına göre değişen gerçek uygulama maliyetleri ve uygulama detaylarının gerçek örnekler ile ortaya çıkartılarak sonuçların büyükşehirlerde bir dizi çalıştay ve eğitim faaliyeti gerçekleştirerek paylaşılması hedeflenmektedir.

Hidrojeolojik etüt çalışmaları havza bazlı gerçekleştirilmektedir. Ülkemizde 25 yeraltı suyu havzası bulunmakta olup, belirlenen toplam yeraltı suyu rezervi 17.815.300 (hm³/yıl). Yeraltı suyu rezervlerinde ciddi bir azalma olmamakla birlikte havzalarda seviyelerin zaman zaman düştüğü yeraltı suyu gözlem kuyularında tespit edilmektedir. Tüm havzalarda revize Hidrojeolojik Etüt çalışmaları devam etmektedir.

167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun'un 10'uncu Maddesine göre hazırlanan 05.08.2013 tarihli Bakanlar Kurulu Kararıyla ölçüm sisteminin takılacağı yerler belirlenmiş ve 6 Eylül 2013 tarih ve 28757 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Buna göre; Konya Kapalı ve Ergene havzalarında tüm maksatlar için açılmış kuyulara ölçüm sistemi takılma zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca sanayi maksatlı bütün yeraltı suyu kullanımları için miktar ve havza/alt havza gözetmeksizin ölçüm sistemi kurulmaktadır. Ülke genelinde sanayi amaçlı yeraltı suyu kuyularının %90'ına sayaç takılmıştır. Bu oran tüm kullanım amaçları için Konya Kapalı Havzasında %24, Meriç-Ergene havzasında %32'dir. Çalışmalar devam etmektedir.

Havza Master Plan Raporlarına göre YAS potansiyeli İzmir'de 892,5 hm³/yıl olarak belirlenmiştir. Yapılacak Hidrojeolojik Etüt Raporları ile yeraltı suyu potansiyeli revize edilecektir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Yeraltı sularını miktar ve kalite olarak izlemek için, havzalarımızda aylık ve mevsimlik rasat kuyuları ile mevsimlik ölçüm yapılan kalite izleme kuyuları bulunmaktadır. Halen devam etmekte olan ve yeni yapılacak Hidrojeolojik Etüt çalışmalarımız ile ihtiyaca göre ilave rasat kuyuları açılmaktadır.

Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik hükümlerinin yerine getirilmesi, uygulama adımlarının belirlenmesi, Su Çerçeve Direktifi uyum konusunda yaşanan güçlüklerin aşılması ve kurumsal kapasitelerin geliştirilmesi amacıyla ulusal ve AB fonlu projeler gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu projeler ile Gediz, Konya, Büyük Menderes, Meriç Ergene, Susurluk, Akarçay, Sakarya, Burdur, Batı Akdeniz, Yeşilırmak, Kuzey Ege ve Küçük Menderes olmak üzere 12 havzada yeraltı suyu kütleleri belirlenmiş ve izleme ağları oluşturularak miktar ve kalite izlemeleri gerçekleştirilmiştir.

Mevcut durumda Meriç-Ergene havzasında 146 noktada, Konya-Kapalı Havzasında 163 noktada, Akarçay Havzasında 46 noktada, Gediz Havzasında 106 noktada, Burdur Havzasında 76 noktada ve Batı Akdeniz Havzasında 140 noktada yönetmelik hükümleri çerçevesinde düzenli olarak yeraltı suyu kalite izleme çalışmalarına devam edilmektedir. Kalite izleme çalışmaları Su Çerçeve Direktifi doğrultusunda 6 yıllık döngüler halinde gerçekleştirilmektedir.

Mevcut su kaynaklarının miktar ve kalite açısından daha iyi olması ve kullanılmış suların tekrar kullanılması amacıyla Bakanlığımız tarafından “Kullanılmış Suların Yeniden Kullanım Alternatiflerinin Değerlendirilmesi Projesi” yapılmıştır. Proje kapsamında; hem atık su arıtma tesislerinde arıtılan atık suların, hem de tarımsal sulamadan dönen suların kalitesinin iyileştirilerek tekrar kullanılması yönünde çalışmalar yapılmaktadır. Atık su arıtma tesislerinde arıtılan atık suyun tarımsal sulamada kullanımının yaygınlaştırılmasıyla özellikle sulama suyu ihtiyacını yeraltı sularından sağlayan bölgeler için yeraltı suyunun aşırı kullanımının önüne geçilmiş olacaktır. Bu minvalde, proje kapsamında yapılan çalışmalar ve havza bazında yapılan değerlendirmeler ilgili kurum ve kuruluşlar ile paylaşılmıştır.

Ülkemizde yeraltı sularının aranması, kullanılması, kontrolü ve tescili 167 sayılı Yeraltı suları Hakkında Kanun ve bu kanuna istinaden hazırlanan alt mevzuat çerçevesinde yapılmaktadır. Bu kapsamda hem vatandaşların hak ve ihtiyaçlarının karşılanması hem de yeraltı sularının israfının önlenmesine yönelik düzenlemeler hem kanun düzeyinde hem de yönetmelik düzeyinde mevcuttur. Ayrıca yine bu kapsamda kritik havzalarda sayaç zorunluluğunun getirilmesi, mevzuata aykırı faaliyetlerin idari para cezaları ile cezalandırılarak, gerekirse kuyuların kapatılması gibi tedbirler alınmıştır.